

ПРОГРАМА
за подготовка на конкурсния изпит по Социална медицина

1. Възникване и предмет на социалната медицина.
2. Структура на социалната медицина.
3. Функции и взаимовръзки на социалната медицина.
4. Социалната медицина и професионалната реализация на специалистите по здравни грижи.
5. Методи на социалната медицина.
6. Типове социални фактори на здравето.
7. Семейство и здраве.
8. Стилът на живот като социален фактор.
9. Социална история на здравето.
10. Международно здравно сътрудничество. Стратегии на СЗО.
11. Общественото здраве като система.
12. Обществено здраве и права на човека.
13. Обществено здраве и лична отговорност за здравето.
14. Здравно-демографски показатели.
15. Заболяемост на населението.
16. Физическо развитие на населението. Акцелерация.
17. Здравни потребности на населението.
18. Здравеопазването като система.
19. Типове здравеопазни системи.
20. Първично здравно обслужване.
21. Спешна медицинска помощ.
22. Болнично обслужване.
23. Здравно обслужване на специфични групи от населението.
24. Качество на здравното обслужване.
25. Приоритети на здравната политика.
26. Същност и значение на здравния мениджмънт.
27. Здравното осигуряване в България.
28. Специалистът по здравни грижи в управленския процес.
29. Система за професионално обучение на специалисти по здравни грижи.

Литература:

1. Социална медицина. Учебник за медицинските колежи. В. Борисов, Ц. Воденичаров, К. Юркова, С. Попова, София, 2001 г.
2. Социална медицина. Учебник за медицинските колежи (второ допълнено издание). В. Борисов, Ц. Воденичаров, К. Юркова, С. Попова, София, 2004 г.; (трето допълнено издание, 2006 г.).

ПРИМЕРНА ЗАДАЧА

„При изучаване на заболяемостта по причини на смъртта също се изчислява интензитет по класове заболявания и по диагнози.“

Въпроси:

1. Представете начина на изчисление на интензивния показател за смъртност от заболявания на дихателната система.
  2. Как се изчисляват показателите за структура на заболяемостта и болестността, и по какви характеристики на изучаваната съвкупност?
  3. Представете структурата на умираанията по причини на смъртта (класове болести).
- Формулировката на задачата се съдържа на стр. 83 от учебника 2001 г., 2004 г. и 2006 г.

Отговори:

1.

$$\text{Смъртност от заболявания на дихателната система} = \frac{\text{Брой починали от заболявания на дихателната система}}{\text{Средногодишен брой на населението}} \times 1000$$

2. Показателите за структура на заболяемостта и болестността се получават при изчисляване на относителните дялове по различни характеристики на изучаваната съвкупност: нозологични единици, пол, възраст, социална и професионална принадлежност и др.

3. В структурата на умираяния по причини най-висок е относителният дял на болестите на органите на кръвообращението, следвани от неоплазмите, травмите и отравянията, болестите на дихателната система.